

AÇIKLAMA – GÖZLEMEVİ

TÜRKİYE: LGBTQI+ ve kadın hakları savunucularına karşı tekrarlayan orantısız güç kullanımı

Paris-Cenevre, 6 Temmuz 2021 – 26 Haziran ve 1 Temmuz 2021 tarihlerinde sırasıyla İstanbul'daki Onur Yürüyüşü ve Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesine karşı ülke çapında yapılan protestolara, gazetecilere ve barışçıl protestoculara yönelik polis şiddeti yine damgasını vurdu. İnsan Hakları Savunucularını Korunması için Gözlemevi (FIDH-OMCT), yetkilileri, Türkiye'de LGBTQI+ ve kadın hakları savunucularına yönelik tüm taciz eylemlerine derhal son vermeye çağırıyor.

İstanbul'da düzenlenen 19. LGBTQI+ Onur Yürüyüşü yerel makamlar tarafından bir kez daha yasaklandı. LGBTQI+ hak savunucularının, halka açık toplantı ve mitingler için belirlenen alanlardan biri olan Maltepe Etkinlik Alanı'nda Onur Yürüyüşü düzenleme girişimi, şiddet ve terör eylemlerinin önlenmesi ve kamu düzeninin, halk sağlığının ve ahlakın korunması gibi gerekçelerle İstanbul Valiliği tarafından engellendi. Onur Yürüyüşü daha sonra, yıllardır geleneksel olarak düzenlendiği Taksim bölgesine taşındı, ancak Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından 26 Haziran 2021'de yapılan açıklamada, "devletin bölünmez bütünlüğü, genel ahlak ve Covid-19 tedbirleri" gerekçesiyle yeniden yasaklandı.

Yukarıda belirtilen kararların ardından, 26 Haziran 2021'de Taksim bölgesi ve çevresinde konuşlanan çevik kuvvet polisleri, ana caddeye erişimi engelledi ve toplanan gruba plastik mermi ve biber gazı kullanarak saldırdı. Olayı izleyen gazeteciler de dahil olmak üzere en az 20 kişinin tutuklandığı bildirildi. Agence France-Presse (AFP) foto muhabiri **Bülent Kılıç**, [dizini boynuna bastırarak](#) nefes almasına engel olan bir polis memuru tarafından şiddet kullanılarak yere yatırıldı ve kamerasına zarar verildi. Yetkililere göre, Kılıç'ın gazeteci olduğu tespit edildikten sonra polis nezaretinden serbest bırakıldı.

2015 yılından bu yana, İstanbul LGBTQI+ Onur Yürüyüşü yetkililer tarafından ayrımcı ve yasa dışı gerekçelerle yasaklanmaktadır. Onur yürüyüşleri Türkiye genelinde pratikte yetkililer tarafından yasaklanmış durumdadır ve LGBTQI+ hareketi büyük ölçüde kamusal alandan dışlanmaktadır. Üst düzey devlet yetkilileri, kamusal söylemde LGBTQI+ topluluğuna karşı giderek artan bir şekilde ve açıkça nefret söylemi kullanmakta ve medyadaki nefret söylemi büyük bir endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Özellikle Temmuz 2016'daki darbe girişiminden bu yana, Türkiye'de sivil toplum ve muhalif sesler daha geniş anlamda ciddi baskı altına alınırken, sivil alan yıllar içinde giderek daralmaktadır.

Yükselen LGBTQI+ karşıtı söylemler Türkiye'deki kadın haklarına da zarar vermektedir. 19. Onur Yürüyüşü, Türkiye'nin LGBTQI+ karşıtı gerekçelerle 20 Mart 2021'de sadece bir cumhurbaşkanlığı karnamesiyle [Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi](#)'nden [çekilmesinin](#) söz konusu olduğu bir dönemde gerçekleşti. Türkiye genelinde kadınlar, çekilme kararının yürürlüğe girdiği 1 Temmuz 2021'de Türkiye'nin Sözleşmeden resmi olarak çekilmesini kınamak için sokaklara döküldü. [İstanbul, Taksim de dahil olmak üzere](#) bazı yerlerde yoğun polis önlemleri altında protestolar düzenlendi ve polis, kadın hakları savunucularına karşı göz yaşartıcı gaz ve plastik mermi kullandı.

Gözlemevi, Onur Yürüyüşü ve Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilmesine karşı protestolar sırasında barışçıl protestoculara ve gazetecilere yönelik şiddeti güçlü şekilde kınamakta ve Türkiye Hükümetini ülkedeki LGBTQI+ ve kadın hakları savunucuları ile birlikte gazetecilerin devam eden kriminalizasyonu ve tacine son vermeye çağırılmaktadır. Gözlemevi

The Observatory
for the Protection
of Human Rights Defenders

ayrıca yetkilileri , Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve uluslararası insan hakları hukuku tarafından korunan barışçıl toplanma özgürlüğü hakkını tanımaya ve Türkiye yurttaşlarının ve sivil toplumunun insan haklarının meşru kullanımına orantısız kısıtlamalar getirmeye son vermeye çağırılmaktadır.

İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi (Gözlemevi) 1997'de Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Dünya İşkenceyle Müdahale Örgütü (OMCT) tarafından kurulmuştur. Bu programın amacı, insan hakları savunucularına karşı baskıyı engellemek veya bu durumlara çözüm üretmek üzere müdahale etmektir. FIDH ve OMCT, uluslararası sivil toplum tarafından hayata geçirilen bir Avrupa Birliği İnsan Hakları Savunucuları Mekanizması olan ProtectDefenders.eu üyesidir.